

יונים שהתעופפו מקן המפד"ל מחפשות שובך

ותעמוד השאלה אם להעדיף יותר יהודים בפחות אדמת קודש בשלטון יהודי, או פחות יהודים בא"י ויותר אדמת קודש בשלטון יהודי, נבחר בראשונה".

אם וכאשר יוקם השובך לפליטי המפד"ל, יתפוס בו מקום של כבוד הרב ד"ר אהרון ליכטנשטיין, הנהנה מיוקרה אישית גבוהה מאוד בעולמה של הציונות הדתית, בזכות למנותו, אישיותו ויחוסו.

השבוע הכריז: "עבור הקיפאון המדיני המתמשך, סדר העדיפויות המעוות, הקשיחות שאינה במקומה, נצטרך לתת את הדין לעצמנו, להיסטוריה ובראש ובראשונה לקדוש-ברוך-הוא. רק הסדר מדיני, שיהיה אמנם כאוב, הוא הדרך הבלעדית להשכנת שלום".

הרב ליכטנשטיין קרא לחנך את הדור הצעיר לקראת הסדר מדיני, ולהזדרז בהחלטתו תוך התפכחות מאשליית 'הזמן פועל לטובתנו'. "היש היום ספק שהמ"מ, אשר לו אנו מקווים, היה טוב יותר לנו - אילו התנהל לפני חצי שנה?".

הוא גינה השבוע את מדיניות ההכנות, אף שהודה שיש להפעיל כוח סביר להשלטת סדר: "השפלת הציבור הערבי היא פגיעה בכבוד הבריות וגם בבטחון המדינה. פגיעה ללא אבחנה ברכוש חותרת תחת אושיות מוסר היהדות, וזורעת כלפינו איבה, העלולה לסכל כל הסדר מדיני שרק הוא יחלצנו מהמיצר". פריחתן של היונים מדאיגה את המפד"ל.

מנהיגה שר הדתות זבולון המר: "זו תהיה פגיעה קשה במפד"ל אם לא תוכל להיות בית פוליטי לציונים הדתיים שרוצים בה אידיאולוגית, אבל אינם מוצאים עצמם מסוגלים לתמוך במפלגה המצטיירת קיצונית מדי. נכון שהמפד"ל היא מפלגה אקטיוויסטית, תומכת בהתיישבות יהודית בארץ-ישראל, אך עם זאת חייבת להיות אחראית ורצינית במניעת מלחמה והבאת שלום".

המר מודה שהמפד"ל ממוקמת ימינה מהמרכז, אך ככזו יש בה, לדעתו, מרחב מחיה לכל הציונות הדתית, גם אלה שמימין לה וגם אלה שמשמאלה: "כל נסיון להטותה לקצה הימני, כמו באמצע עות החלטות הוועידה שלא לדון בשום דרך לשלום ולהסדר ולדחות פתרון פוגי קציונולי, עלול להרחיק ממנה חלקים ניכרים בציונות הדתית".

בהשמיעו רמז גם כלפי ציפיותיו מהנהגת המפלגה, מזהיר המר: "רק בחירת הנהגה מתאימה וכתובת מצע שתהיה בו תכנית שלום מפד"לית, יחזירו עטרה ליושנה ויאפשרו לכל הכוחות הציוניים-יסודיים להתאחד ולעמוד בצוותא מול החילוניות מזה והחרדיות מזה".

הרב רוב"אבי רביצקי: במקום פשרה - פינוי

הדתי-ציוני, ולזכות בארבע מנדטים. - ואם לא תקום כוזב

"אוסף להצביע עבור המפלגה שתבטיח חתירה אמיתית לשלום, שניתן להשיגו רק במחיר פשרה טריטוריאלית כואבת".

השקפות דומות מביע אריאל רוזן צבי, שנמנה כבר ב-1971 עם מייסדי הקבוצה הדתית היונית "עוז לשלום". גם הוא מיצר על הפיכת המפד"ל מתנועת מרכז לכת שפנתה, לדבריו, לסימטאות המשיחיות, אי הרציונליות והשבתאות. הוא מאשים בכך את אלה המגדירים את ארץ-ישראל השלימה, שהיא

הרב ד"ר אהרון ליכטנשטיין: נגד הכאות

הקומונר לשעבר בבני עקיבא, שכבר בבחירות האחרונות נואש מהמפד"ל והעניק את קולו ללובה אליאב.

אבי רביצקי ממקם היום את המפד"ל - ימינה מהליכוד. לדידו, המצע הניצני של המפד"ל נוגד את מה שנדרש למען שלומו ובטחונו של עם ישראל. העמדת היהדות כולה על תורת ארץ-ישראל השלימה והתנכרות לציוויו השכנת השלום, כבוד האדם, קדושת החיים וכדומה, מעמידות את התורה כולה על רגל אחת והן צימצום מסוכן ועיוות חמור: "הציונות שלי איננה שרון, רפול, לווינגר ולאיעלינו כהנא המזוויע".

היונים, פליטות המפד"ל, המחפשות שובך, גירו את תאבון שועלי הקרבות הוותיקים ב"עבודה", ששקלו הקמת מפלגת לויין דתית יונית. בית אחר מתכוונת להציע ליונים הללו קבוצת אישים במחנה הציונות הדתית

עניין ספק הלכתו, לדעתו, במונחי ייהרג ואל יעבור, ומוותרים על עקרונות בסיסיים כמו פיקוח נפש, שלום, אהבת ישראל ואהבת הגר. אלא שרוזן-צבי כן מאמין שיש תקומה למפד"ל: "יש סימנים מעודדים של שפיות, חרטה, התפכחות. אפילו בחורי ישיבות ההסדר מגיעים אלינו ואומרים: צדקתם".

תמך בהקמת שובך ליונים שהתעופפו מן הקן המפד"ל לי הרב יהודה עמיטל, שכבר מוזמן אמר לתלמידיו: "יש סולם ערכים ביהדות. הסדר בשלושת הערכים הבאים הוא: עם-ישראל, תורת-ישראל, ארץ-ישראל. האינטרס של עם-ישראל קודם לאינטרס של ארץ-ישראל. אם יי ווצרו סיכויים לשלום אמת, ובעקבותיו לעצירת הירידה ולתנועת עליה גדולה,

רביצקי נמנה עם המעטים שחזו לפני שנים את התסריט המתרחש עתה בשטח חים. אז לעגו לו, בטענה שהזמן פועל לטובתנו. היום כבר יש מכים על חטא ומבקשים לשמוע הערכותיו לגבי העתיד.

רביצקי: "אם הקיפאון יימשך, נגיע במקום לפשרה טריטוריאלית מכובדת, שתחזק את החזון הציוני האמיתי, למצב של פינוי מאונס וגירוש מאזורים אלה, עד כדי התערערות מסוכנת של החזון הציוני".

רביצקי וחבריו סבורים שהשעה בשלה להקמת מפלגה דתית יונית. אך משום שאינם אנשי מעשה, הם ממתנינים שמישהו יטול יוזמה לידיהם. להערכתו, תוכל זו לכנס סביבה כרבע מן הציבור

מאת מנחם רהט

בניבר הפוליטי הישראלי, יכול כל עוף, מזור ככל שיהיה, למצוא לו משכן. רק להקה אחת, קטנה עדיין אך צוברת גובה, טרם מצאה את ביתה הפוליטי. אלה הם יוני המחנה הציוני-דתי, שעבורם המפד"ל כבר אינו בית, ושובך אחר אין.

הסטיה הניצית של המפד"ל אולי החזירה לחיקה את מצ"ד וגוש אמונים, אבל הרחיקה ממנה את אלה הרואים עצמם מציאותיים, רודפי שלום, שתשיתו פשרה וויתורים טריטוריאליים. חלקם, כמו למשל פרופ' אביעזר רביצקי מאוניברסיטת ירושלים ופרופ' אריאל רוזן-צבי מאוניברסיטת תל-אביב, ששרישיהם נטועים עמוק בקרקע הציונות הדתית והם עצמם היו פעילים בבני עקיבא ובמוסדות המפד"ל, כבר נטשו מזמן את המפלגה שבחיקה צמחו. אחרים, ובהם שני ראשי ישיבת ההסדר הגדולה הר עזיון באלון שבות, הרב יהודה עמיטל והרב ד"ר אהרון ליכטנשטיין, עדיין בפנים, אבל כבר עם רגל אחת בחוץ, מדברים על הקמת רשימה דתית יונית חדשה.

היונים המחפשות שובך גירו את תאבון שועלי הקרבות הוותיקים ב"עבודה", ששקלו הקמת מפלגת לויין דתית יונית והם עדיין לא אמרו את המילה האחרונה בנושא. בית אחר מתכוונת להציע ליונים הללו קבוצת אישים במחנה הציונות הדתית, שהתכנסה בברכת הרבנים עמיטל וליכטנשטיין, וגם היא טרם פסלה את הרעיון.

למי שלא קלט במפד"ל את שני אייתותי האזהרה הללו, בא השבוע איתות נוסף, בכנס שקיימו פעילי "עוז לשלום" ו"גתיבות שלום" בירושלים.

בניגוד לכל הציפיות זרמו לאולם הצר של ה"חאן" כאלף משתתפים, והיה צורך לקיים את הכנס בו זמנית בשני מקומות, באולם ובחצרו הצוננת, ולהשמיע את הנאומים תחילה באולם ובמהדורה חוזרת בחוץ.

המתכנסים, כולם ממחנה הציונות הדתית, באו לא רק לשמוע, אלא גם למחות. חלקם ביקשו למחות על ההידרדרות בשטחים, שבה דן הכנס. אחרים זביעו התנערותם מהסטיה ההולכת ונמשכת ימינה, שבוטאה מחדש בוועידה האחרונה, אשר החליטה למחוק מהמצע כל זכר להסכמי קמפ דייוויד.

פרופ' רביצקי הזכיר שלאחר פעולת קיביה, בשנות החמישים, התהדרה המפד"ל במסע הבחירות דאז, שהשר שלה משה חיים שפירא, הצביע בממשלה ערב הפעולה נגדה: "כיום מצויה המפד"ל מרחק עצום מגישה כזו", אומר